

РЕШЕНИЕ

№ 39582

гр. София, 27.11.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 61 състав, в
публично заседание на 20.11.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Маргарита Немска

при участието на секретаря Мая Миланова, като разгледа дело номер **11140** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 10, ал. 6 от Закона за семейните помощи за деца /ЗСПД. Образувано е по жалба от Е. К., гражданка на У., ЛНЧ [ЕГН], с предоставена временна закрила в Република България, лично и като законен представител на малолетния Д. К. чрез пълномощника си адв. Т. против Заповед № ЗСПД/Д-С-М/7259/02.10.2025 г. на директора на Дирекция „Социално подпомагане“ – М., с която на жалбоподателката е постановен отказ за отпускане на еднократна помощ на семействата, чиито деца са записани в осми клас на училище по чл. 10б от ЗСПД.

В жалбата се поддържа, че постановения отказ е противоречи на материалния закон. Допълнителни аргументи се извличат от формираната по сходни казуси практика на административните съдилища. Моли за отмяна на процесната Заповед.

Жалбоподателката редовно уведомена за съдебно заседание, се представлява от адв. Т., който поддържа подадената жалба и моли да бъде уважена.

Ответникът - директор на Дирекция „Социално подпомагане“ – М., редовно уведомен за съдебно заседание, се представлява от юрк. Т., който оспорва жалбата и моли за отхвърлянето ѝ.

СГП не изпраща представител и не изразява становище по жалбата.

Съдът, като обсъди доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

По делото не е спорно, че жалбоподателката Е. К. е гражданка на У., ЛНЧ [ЕГН], с предоставен временна закрила, видно от рег. карта №[ЕИК] на основание чл. 39, ал. 1, т. 1 от ЗУБ, издадена от Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет. Същата е майка и законен представител

на Д. А. К., ЛНЧ [ЕГН].

На 15.09.2025 г. Е. К., в качеството ѝ на майка и законен представител на Д. А. К., е подала Заявление-декларация № ЗСПД/Д-СМ/7259 за отпускане на еднократна помощ на семействата, чиито деца са записани в осми клас на училище по чл. 10б от ЗСПД.

Към заявлението е приложено удостоверение изх. № 1211-УР/10.09.2025 г. (л. 15) от професионална гимназия по високи технологии „А.С.П.“, [населено място] в уверение на това, че Д. А. К., е записан като ученик в VIII В клас, специалност „Приложно програмиране“ за учебната 2025/2026 г.

С оспорената заповед на директора на Дирекция „Социално подпомагане“ – М. на основание чл. 10, ал. 4 ЗСПД и чл. 4, ал. 1 от Правилника за прилагане на ЗСПД, във вр. с чл. 10б, ал. 5 и ал. 6 ЗСПД, е отказана претендираната от жалбоподателката еднократна помощ за ученик. Мотивирана е с това, че еднократната помощ за ученици записани в осми клас на училище, по чл. 10б, се отказва на основание чл. 3, т. 5 ЗСПД, тъй като членовете на семейството са граждани на У. и няма сключена спогодба между Република България и У. за изплащане на семейни помощи за деца.

Заповедта е връчена на жалбоподателката на 08.10.2025 г. срещу подпис.

На 17.10.2025 г. е депозирана жалбата, по която е образувано настоящото съдебно производство.

По делото е приета административната преписка по издаването на оспорената заповед, а именно: копие от карти на чужденец с представена временна закрила на родителя и непълнолетното дете; ученическа карта за продължаване на обучението на непълнолетното дете в осми клас през учебната 2025/2026 г.; Заявление-декларация № ЗСПД/Д-СМ/7259; Заповед № ЗСПД/Д-С-М/7259/02.10.2025 г. на директора на дирекция „Социално подпомагане“ – М..

При така установената фактическа обстановка, съдът прави следните правни изводи:

Жалбата е подадена чрез административния орган, в преклузивния срок по чл. 149, ал. 1 от АПК, подадена е от надлежна страна по чл. 147, ал. 1 от АПК, срещу подлежащ на оспорване административен акт и е допустима.

По същество, същата е ОСНОВАТЕЛНА по следните съображения:

Съгласно чл. 168 от АПК при разглеждане на жалби срещу административни актове съдът не се ограничава само с обсъждане на основанията, посочени от оспорващия, а е длъжен въз основа на представените от страните доказателства да провери законосъобразността на обжалвания административен акт на всички основания по чл. 146 - дали актът е издаден от компетентен орган, в предвидената от закона форма, при спазване на материалния и процесуалния закон и в съответствие с целта на закона.

Съгласно разпоредбата на чл. 10, ал. 4 от ЗСПД във връзка с чл. 10, ал. 5 от ЗСПД, отпускането на семейни помощи за деца или отказа за отпускането им се извършва със заповед на директора на Дирекция "Социално подпомагане" или упълномощено от него лице.

Обжалваната заповед е издадена от материално и териториално компетентен орган, в рамките на възложените му със ЗСПД и ППЗСПД правомощия, при спазване на законовите изисквания за форма и съдържание, при липса на допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила.

Спорът по същество е относно материалната законосъобразност на акта и съответствието му с целта на закона.

Отказът за отпускане на помощта по чл. 10б от ЗСПД е мотивиран с разпоредбата на чл. 3, т. 5 от ЗСПД, според която право на семейни помощи за деца имат бременните жени - чужди граждани, и семействата на чужди граждани, които постоянно пребивават и отглеждат децата си в страната, ако получаването на такива помощи е предвидено в друг закон или в международен договор, по

който Република България е страна. Липсва спор между страните по делото, че на жалбоподателката и детето ѝ предоставена временна закрила на основание чл. 39, ал. 1, т. 1 ЗУБ. Спорът е правен и е свързан с наличието на противоречие на разпоредбата на чл. 3, т. 5 от ЗСПД с други нормативни актове. Действително по отношение на чужденците разпоредбата на чл. 3, т. 5 от ЗСПД предвижда единствено, че семейни помощи се предоставят на постоянно пребиваващите и отглеждащи децата си в страната чужди граждани, ако е предвидено в друг закон или международен договор. ЗСПД не предвижда изрично дали и при какви условия могат да се предоставят семейни помощи за деца на чужди граждани, на които е предоставена временна закрила. Съгласно разпоредбата на чл. 2, ал. 1 от Закона за чужденците в Република България (ЗЧРБ) чужденец по смисъла на този закон е всяко лице, което не е български гражданин, а разпоредбата на чл. 39, ал. 1, т. 4 от ЗУБ предвижда, че чужденците с предоставена временна закрила имат право на социално подпомагане. От данните по делото се констатира, че жалбоподателката е гражданка на У. и може да се ползва от правата и задълженията на чужденец с предоставена временна закрила. В чл. 26, ал. 2 от Конституцията на Република България и чл. 3, ал. 1 от ЗЧРБ е регламентирано, че чужденците, които пребивават в страната, имат всички права и задължения според Конституцията, българските закони и ратифицираните международни договори, с изключение на тези, за които се изисква българско гражданство. От представените по делото доказателства се установява, че жалбоподателката пребивава и отглежда детето си в Република България, има адрес в [населено място], видно от копие на издадената ѝ регистрационна карта за чужденец, като правното основание за пребиваването ѝ е посочена хипотезата на чл. 39, ал. 1, т. 1 от ЗУБ. Разпоредбата на чл. 3, т. 5 ЗСПД не урежда хипотеза при предоставена временна закрила, но предвижда права за чужденци на реципрочна основа, ако това е уредно в международен договор или в друг закон. Именно по силата на друг закон - Законът за убежището и бежанците и по-конкретно съгласно чл. 39, ал. 1, т. 4 от чужденецът има право на социално подпомагане.

Съдът намира още, че нормата на чл. 3, т. 5 от ЗСПД не е съобразена с разпоредбата на чл. 28, § 1 на Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29.04.2004 г. относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци или като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила, съгласно която държавите членки полагат грижи получилите статут на бежанец или статут на субсидиарна закрила да получават в държавата членка, която им е предоставила статута, необходимото социално подпомагане, равностойно на предвиденото за гражданите на тази държава членка, и Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила. Следователно налице е противоречие на националните норми с нормите на Директива 2011/95/ЕС и Директива 2004/83/ЕО. България като държава членка в тази връзка е обвързана по отношение на резултата, който трябва да бъде постигнат с посочения акт, а именно получаване на необходимото социално подпомагане, което да е равностойно на предвиденото за гражданите на държавата членка. Нормата на чл. 29, § 1 от Директива 2011/95/ЕС, предвижда, че по отношение на социалното подпомагане условията и редът за предоставяне на основни обезщетения на лицата, на които е предоставена международна закрила, се определят съобразно националното право, но съгласно §2 на разпоредбата възможността за ограничаване на това подпомагане до основните обезщетения трябва да се разбира в смисъл, че обхваща най-малко минимален

гарантиран доход за съответното лице. Предоставянето на семейните помощи за деца следва да се разглежда именно като средство за осигуряване на гарантиран минимален доход, както е посочено и в т.45 от Преамбюла на Директива 2011/95/ЕС. Предоставената международна закрила на жалбоподателката и на нейното дете, по силата на чл. 39, ал. 1, т. 1 от ЗУБ, по своята същност представлява международна закрила, поради което задължава всички власти, органи и институции да признават правата и задълженията им, както на български граждани. Изпълнението на чл. 28, §1 от Директива 2004/83/ЕО задължава държавите членки чрез съответните органи да полагат грижи за тези лица (с предоставена международна закрила) да гарантират получаване в държавата членка, предоставила статута, необходимото социално подпомагане, равностойно на предвиденото за гражданите на тази държава членка. Формираният в оспорения административен акт отказ от предоставяне на еднократна помощ по чл. 10б, ал. 1 от ЗСПД, мотивиран с липсата на спогодба между Република България и У., е незаконосъобразен. Предвид гореизложеното, настоящият състав намира, че националната правна уредба, предвиждаща изключване от възможността за предоставяне на семейните помощи за деца на чужденци, пребиваващи и отглеждащи децата си на територията на Република България с предоставена временна закрила по реда на чл. 39, ал. 1, т. 1 от ЗУБ, съгласно разпоредбата на чл. 3, т. 5 от ЗСПД, противоречи на Общностното право и не следва да бъде приложена. Постановеният отказ за отпускане на желаната помощ по чл. 10а от ЗСПД е в нарушение на нормите на Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. С оглед горното съдът приема, че оспореният акт е незаконосъобразен и следва да бъде отменен, а преписката следва да бъде изпратена на административния орган за ново произнасяне по заявлението на Е. К., гражданка на У., ЛНЧ [ЕГН] за отпускане на еднократна помощ по чл. 10б, ал. 1 ЗСПД при съобразяване на дадените в настоящото решение указания.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2 АПК, Административен съд София - град, III отделение, 61 състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Заповед № ЗСПД/Д-С-М/7259/02.10.2025 г. на директора на дирекция „Социално подпомагане“ – М..

ИЗПРАЩА делото като преписка на дирекция „Социално подпомагане“ - М. за ново произнасяне по Заявление-декларация № ЗСПД/Д-С-М/7259/02.10.2025 г., подадено от Е. К., гражданка на У., ЛНЧ [ЕГН], в съответствие с дадените в настоящото решение указания за тълкуване и прилагане на закона.

ОПРЕДЕЛЯ 14-дневен срок за издаване на административен акт, считано от датата на получаване на настоящото решение.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване на основание чл. 10, ал. 6 от ЗСПД.

СЪДИЯ: